

Příloha č. 3: Návrhy doporučení Agentury pro sociální začleňování k materiálu

„Rozbor situace dětí a mladistvých ohrožených kriminalitou a kriminálně rizikovými jevy“

1)

Jako možnou prevenci kriminogenních faktorů uvedených v kapitolách 2.2.1., 2.2.2. a 2.3, bychom navrhli zapracovat mezi doporučení také podporu služeb pro děti, mládež a jejich rodiny, a to včetně služeb, které primárně svým obsahem necílí jen na prevenci kriminality. Komplexní a dobře propojené služby pro rodinu mohou výrazně zmírnit určité rizikové faktory související s negativními vlivy prostředí sociálně vyloučených lokalit a nestabilního rodinného prostředí (například neúspěšnou socializaci dětí, nedostatečnou pozitivní interakci rodičů a dětí, absenci primární citové vazby a další).

Přestože jsou v textu krátce zmíněny SAS, nízkoprahové kluby a mentorské programy, domníváme se, že by v rámci primární prevence kriminality měl být nejen těmto, ale i dalším službám pro rodinu, věnován větší prostor v podobě specifických opatření. Další podpůrné a komunitní služby pro rodiny, jako například předškolní kluby a rodičovská centra, mají silný potenciál působit preventivně na ohrožené děti prostřednictvím rozvoje sociálních kompetencí a širší škály dovedností dětí i rodičů. Bohužel právě v sociálně vyloučených lokalitách, kde jsou tyto služby nejvíce potřeba, narážíme na jejich nedostatek.

Na tento problém reaguje návrh minimální sítě služeb pro rodiny s dětmi v SVL, který je součástí *Akčního plánu Strategie boje proti sociálnímu vyloučení na období 2016 – 2020* (pozn.: nyní je plán připravován k projednání vládou ČR – říjen 2016) a jeho gestorem je MPSV, Agentura je spolugestorem. Analýza primárních služeb pro rodinu a návrh minimální sítě služeb pro rodinu může být zahrnut také do doporučení navrhovaných v předloženém materiálu.

Agentura podporuje i další opatření, které má přímý dopad na cílovou skupinu, například vytvoření specifického dotačního titulu směřujícího ke vzniku neformálních volnočasových aktivit pro obce se sociálně vyloučenou lokalitou na území.

2)

Závislost na informačních technologiích, především na sociálních sítích, vnímáme jako vážný problém i v lokalitách a oceňujeme zahrnutí této problematiky do Rozboru situace dětí ohrožených kriminalitou.

U kapitoly 2.2.2. navrhujeme dále zařadit mezi uvedená doporučení také opatření směřující k oblastem hate crime, šíření hoaxů, kultivace a rozvíjení debaty na sociálních sítích. *Agentura pro sociální začleňování* v současné době realizuje *Kampaň proti násilí z nenávisti*, která na zmíněnou problematiku reaguje. Aktuální *Akční plán Strategie boje proti sociálnímu vyloučení* obsahuje opatření směřující k zajištění pokračování těchto aktivit, gestorem je Úřad vlády. Navrhujeme proto zařazení úkolu do připravovaných opatření.

3)

U kapitoly 2.4. bychom považovali za přínosné zařadit doporučení vedoucí ke zřízení nového národního dotačního titulu k zajištění činnosti mentorů využívaných při dohledu nad dětmi a mladistvými vykonávajícími alternativní tresty a opatření. Jedná se o opatření z *Akčního plánu Strategie boje proti sociálnímu vyloučení*, jehož gestorem je Ministerstvo spravedlnosti.

Agentura ve spolupracujících obcích podporuje také zavádění sociálních výcviků pro mladistvé delikventy, které pomáhají uvědomit si důsledky protiprávního či jinak problematického jednání. Program pomáhá lepšímu porozumění sebe sama a svému okolí, rozvíjí dovednosti v oblasti komunikace, rozhodování a jednání, napomáhá také ve zvládnutí rizikových situací v životě a přispívá ke snížení konfliktů účastníka se svým okolím.

4)

U kapitoly 2.2.3. navrhujeme formulovat opatření obdobně jako u ostatních kapitol. Tato kapitola, přestože určuje chudobu a sociální vyloučení jako rizikové faktory ohrožující děti a mládež, neobsahuje v této oblasti žádná doporučení k intervenci. Část zmíněných problémů je řešena již ve výše uvedených návrzích (podpora rodin v SVL, hate crime, prevence šíření hoaxů...), ale chybí zde doporučení mířící na problém prostorové segregace. Navrhujeme proto zahrnout zde do doporučení podporu sociálního bydlení mimo rizikové ubytovny a jiné nestandardní bytové jednotky. Problematika sociálního bydlení je řešena v celé samostatné kapitole *Akčního plánu Strategie boje proti sociálnímu vyloučení*.

Zpracovala: Michaela Kučerová, Odbor pro sociální začleňování (Agentura), Úřad vlády ČR

Kucerova.michaela@vlada.cz

6. 10. 2016